

TERUG NAAR DE OORSPRONG VAN ZORGVERSTREKKING

Verpleegkundigen in de 21^e eeuw: **durven...** **of verdwijnen?**

Wat 35 jaar geleden schaars was, is dat nu nog steeds: een objectieve, kwantitatieve schaarste in verpleegkundigen. Dat tekort wordt niet als dusdanig erkend. Ondanks allerlei gebeurtenissen en belangrijke verwezenlijkingen, verkeert het verpleegkundig beroep nog steeds in een crisissfeer. Verpleegkundigen verlaten de zorgsector of beperken hun prestaties.

Cécile Fontaine

Algemeen Directrice
Verpleegkunde

Irisnet

cecile.fontaine
@iris-hopitaux.be

WAT DOEN VERPLEEGKUNDIGEN?

Het verpleegkundig beroep wordt geïdealiseerd of onderschat. Sommigen gaan zo op in hun werk dat ze een burn-out krijgen. Anderen kunnen het niet aan, wat leidt tot onverschilligheid en vlucht uit de sector. Heel wat mensen, ook collega's, weten niet wat het beroep precies inhoudt. De vaagheid is algemeen: verpleegkundigen zijn afkomstig uit verschillende opleidingen (van secundair onderwijs tot Master), maar ze worden aan het werk gezet zonder onderscheid naar opleiding of naar functies. Niemand ontkent de huidige groeiende complexiteit van de technieken, de zorgverstrekking en de algemene behandeling van de patiënten. Het probleem daarbij is niet van technische aard. De moeilijkheid zit hem in de integratie van die technische aspecten in een conceptueel geheel van samenwerking en specificiteit. Een interdisciplinaire organisatie, waar de kennis en de kunde elkaar aanvullen en versterken. Wordt deze moeilijkheid naar waarde geschat? Meestal niet...

WAAROM IS DE CRISIS STRUCTUREEL?

Heeft men meer verpleegkundigen nodig? Waar en hoeveel? Heeft men nood aan andere verpleegkundigen? Waarom en waarvoor? In welke organisatie- en samenwerkingsvorm met andere professionals? Men kan niet blijven delegeren zonder na te denken: gebrek aan artsen, daarna gebrek aan verpleegkundigen, tijdgebrek... Een opeenvolging van slechte oplossingen leidt niet tot een goede. De hardnekkigheid in een aantal niet-vernieuwde instellingen zal de crisis en de uitstroom van personeel alleen maar verergeren.

EEN LASTIGE VERNIEUWING

Een overzicht van de noden van de patiënten en hun verzorging, kan al leiden tot een mogelijke oplossing. Daarnaast gaat het om het nemen van verantwoordelijkheid. Ook daar moeten de noodzakelijke competenties vastgelegd worden. Het gaat uiteindelijk om de openbare gezondheid. Naast de huidige kennis en technieken, in opnieuw gedefinieerde en wellicht ook meer gespecialiseerde expertiseomgevingen, moet de verpleegkundige ten slotte blijven beantwoorden aan de verwachtingen van mensen op het gebied van gezondheid, ziekte en dood. Deze hervorming zal niet van een leien dakje lopen. Toch moeten we dringend terug naar de oorsprong en de specificiteit van de zorgverstrekking. Zowel door de eigen inbreng als door de interactie met andere partijen. En dat allemaal binnen wisselende maar in acht genomen grenzen. Zonder vrees en onbezonnenheid, maar met durf en moed: we moeten de zin van dit beroep terugvinden en daarna in een 21^e-eeuwse omgeving plaatsen. Zoniet moeten we misschien verdwijnen...

“ De zin van dit beroep
terugvinden en in een
21^e-eeuwse omgeving
plaatsen ”